

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **POHOTOVOSTI, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej **Slovenskej republike**, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, **o náhradu škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6 C 329/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. decembra 2013, sp. zn. 15 Co 742/2013 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. decembra 2013, sp. zn. 16 NcC 56/2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. decembra 2013, sp. zn. 15 Co 742/2013 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Konanie o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. decembra 2013, sp. zn. 16 NcC 56/2013 **z a s t a v u j e**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca uznesením z 2. mája 2013, č. k. 6 C 329/2012–34 uložil žalobkyňi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatila súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66,- € s tým, že ak sa poplatok nezaplatí v určenej lehote, bude ho súd vymáhať.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 3. decembra 2013, sp. zn. 15 Co 742/2013 odvolanie žalobkyne proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol. Uviedol, že

napadnuté uznesenie bolo zástupcovi žalobkyne doručené prostredníctvom súdu dňa 13. júna 2013, lehota na podanie odvolania začala plynúť nasledujúcim dňom 14. júna 2013 a posledným dňom lehoty na včasné podanie odvolania bol deň 28. júna 2013 (piatok). Žalobkyňa odvolanie podala osobne na súde až 1. júla 2013 (pondelok), teda po lehote stanovenej v § 204 ods. 1 O.s.p. Preto odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol ako oneskorene podané.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). To z dôvodu, že odvolanie nepodávala na prvostupňovom súde osobne do podateľne, ale podala ho prostredníctvom doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., IČO: 35 825 456, so sídlom v Bratislave, Cikkerova 2, ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“, rovnako ako Slovenskej pošty, a.s. Tejto spoločnosti odovzdala odvolanie dňa 28. júna 2013, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania (§ 57 ods. 3 O.s.p.). Preto neexistoval dôvod na vydanie napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 242a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o uznaní

(neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaním žalobkyne je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne z nich vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobkyne smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalobkyňa nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu

predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Pre splnenie podmienky včasnosti podania odvolania treba, aby odvolanie bolo podané v lehote stanovenej ustanovením § 204 ods. 1 O.s.p. Ide pritom o lehotu procesnú, čo znamená, že v zmysle § 57 ods. 3 O.s.p. stačí, ak je odvolanie posledný deň odvolacej lehoty podané na súde alebo sa odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené dňa 13. júna 2013 (čl. 37). Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol deň 28. jún 2013 (piatok), ako konštatoval aj odvolací súd, a ktorá skutočnosť ani nebola sporná.

Z podacej pečiatky Okresného súdu Revúca (čl. 38) síce možno zistiť, že odvolanie proti uzneseniu o súdnom poplatku (za vznesenie námietky zaujatosti) bolo podané na tomto súde osobne dňa 1. júla 2013, z ktorej skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o jeho oneskorenom podaní, ale so žalobkyňou predloženého dokladu (čl. 61) o odovzdaní zásielky s jej popisom na prepravu spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. (aktuálny stav zásielky č. 1551530943), o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobkyňa ho pripojila až k dovolaniu), súčasne vyplýva, že žalobkyňa odvolanie (SP 66,- €) odovzdala na jeho doručenie súdu (Okresnému súdu Revúca) tejto spoločnosti dňa 28. júna 2013, t. j. posledný deň 15-dňovej odvolacej lehoty.

Pre záver o (ne) splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p., však bolo treba sa ešte zaoberať otázkou, či spoločnosť, ktorej bolo odvolanie 28. júna 2013 (posledný deň odvolacej lehoty) odovzdané žalobkyňou

na doručenie, možno považovať za orgán, ktorý mal povinnosť odvolanie (Okresnému súdu Revúca) doručiť.

Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O.s.p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O.s.p.), príslušný orgán nápravno-výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejmé aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb (§ 1 ods. 1 písm. a/), definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky (špecifikovanej v § 5), a to vybranie a distribúcia poštovej zásielky (§ 2) vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom (§ 7) ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom (§ 19) v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 17), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 44).

Konanie o registrácii t. j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až 22.

Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, sprístupnený bezodplatne na jeho na jeho webovom sídle (§ 23). Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 23 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane Slovenskej pošty, a.s. (pod poradovým číslom 18) a spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobkyňa odovzdala predmetné podanie - odvolanie (okrem iných zásielok)

na jeho doručenie Okresnému súdu Revúca dňa 28. júna 2013, pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Vzhľadom na to, že spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS – ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie, a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa dôvodne namietala, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, jej odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 3. decembra 2013, sp. zn. 16 NcC 56/2013 (čl. 55) rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Revúca JUDr. Ľubomír Šabla a JUDr. Miroslava Kvetková nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci.

Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa (druhé) dovolanie (čl. 61). Na základe uvedenej právnej argumentácie navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o tomto dovolaní žalobkyne vzal na zreteľ ustanovenie § 236 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník konania môže dovolaním napadnúť iba právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolacím súdom je krajský súd, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.) a Najvyšší súd Slovenskej republiky, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici nerozhodoval ako súd odvolací (po podaní odvolania niektorým z účastníkov konania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa – pozri § 201 a nasl. O.s.p.), ale ako súd nadriadený Okresnému súdu Revúca v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. (rozhodujúci o námietke zaujatosti vznesenej účastníkmi konania proti sudcovi okresného súdu). Dovoláním žalobkyne teda nie je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v inštančnom postupe, ale rozhodnutie nadriadeného súdu o námietke zaujatosti v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. a takéto rozhodnutie nie je spôsobilým predmetom dovolania.

Keďže dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu iného než odvolacieho súdu. Nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejednanie veci patriacej do právomoci súdov je pritom neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, so zreteľom na ktorý súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o (druhom) dovolaní žalobkyne zastavil.

Žalobkyňa z procesného hľadiska zavinila, že sa dovolacie konanie (o druhom dovolaní) muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť žalovanej trovy tohto konania. Dovolací súd však žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2014

JUDr. Oľga Trnková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková